

1000 hectare bos

De Hunnenkloosterberg ligt in de boswachterij Ruinen, een op heide aangeplant bos van 1000 hectare groot. De oorspronkelijke heide bestond uit droge en natte gebieden. Bij de aanleg zijn stuifzanden, stukjes heide en veel vennen en veentjes gespaard. Omdat de boswachterij de productie van hout tot doel had, zijn vooral productieve uitheemse boomsoorten als Japanse larix, fijnspar en douglas aangeplant. Kenmerkend zijn de prachtige beukenlanen en keienwegen. De keienwegen zijn aangelegd met stenen die in de voorlaatste ijstijd door het ijs vanuit Scandinavië hiernaartoe gebracht zijn. Een luchtwachtoren getuigt van internationale spanningen in de vorige eeuw. Door de grote variatie is de boswachterij Ruinen een aantrekkelijk gebied met wandelroutes, fietspaden en speelveldjes.

Gevarieerde natuur

De plantengroei van de heuvel verandert naar de top toe van karakter. Aan de voet van de berg groeien soorten van vochtige heide als dopheide, pijpenstrootje, bruine snavelbies en kleine zonnedaauw. Naar boven toe wordt het droger. Daar maakt struikheide de dienst uit, samen met bochtige smele, pilzegge en kruipbrem. Staatsbosbeheer laat er Drentse heideschappen grazen. Zo groeit de heide niet dicht tot bos. Als grassen gaan overheersen, maait of plagt de beheerder stukjes en kunnen de heidestruiken zich weer uitbreiden. De heide is het leefgebied voor karakteristieke dieren, zoals levendbarende hagedis, bloedrode heidelibel en heideblauwtje. De randen zijn het domein van vogelsoorten als boompieper en roodborsttapuit. De roofvogel wespindief speelt er naar wespennesten. Kortom, een klein heideveld in het bos is een oase van leven.

Smeltwaterheuvel Hunnenkloosterberg

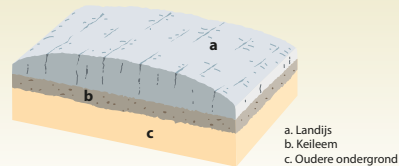
Geologische tijdschaal:

Holofiditijdperk	Periode	Tijdvak	Tijd	Aantal jaar geleden	
Kenozoïcum	Kwartair	Holoceen	Subatlantisch	2.700	
				5.000	
			Atlantisch	8.000	
			Boreaal	9.000	
			Preboreaal	10.000	
		Pleistoceen	Laat	Welchaelen	115.000
				Eenien	130.000
			Midden	Saglien	370.000
				Hortelmien	410.000
				Elsterien	425.000
Vroeg	Cromerien	850.000			
	Bavelien	1,1 miljoen			
	Waalien	1,2			
	Menapien	1,5			
	Laurorien	1,8			
Tertiair	Pleistoceen	Tigelen	2,45		
		Prethallen	2,6		

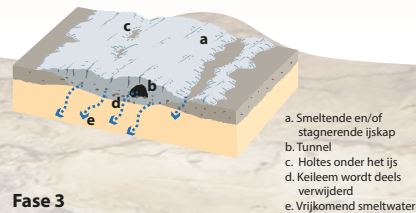
Smeltend landijs

De Hunnenkloosterberg is gevormd aan het einde van de voorlaatste ijstijd, het Saalien (238.000 – 126.000 jaar geleden). Het landijs uit Scandinavië kwam tot stilstand. Langzaam begon het ijs te smelten. Zand, grind en stenen werden met het smeltwater mee gevoerd naar holtes in en onder het smeltende ijs. Toen het ijs verdwenen was bleef dat materiaal achter in kleine heuvels, de smeltwaterheuvels. Met het ijs was vuursteen en graniet meebracht. Je vindt die stenen hier weer terug. Karakteristiek voor smeltwaterheuvels zijn de vrij steile hellingen. Meestal zijn de heuvels niet zo hoog. Bekende smeltwaterheuvels zijn de Benderse Berg in het Dwingelderveld en de Braamberg bij Kerkenveld. Andere smeltwaterheuvels zijn de Fluitenberg en de Kalenberg, beide aan de rand van het dal van het Oude Diep bij Hoogeveen.

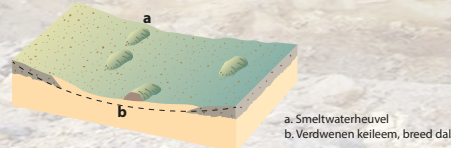
Fase 1

Fase 2

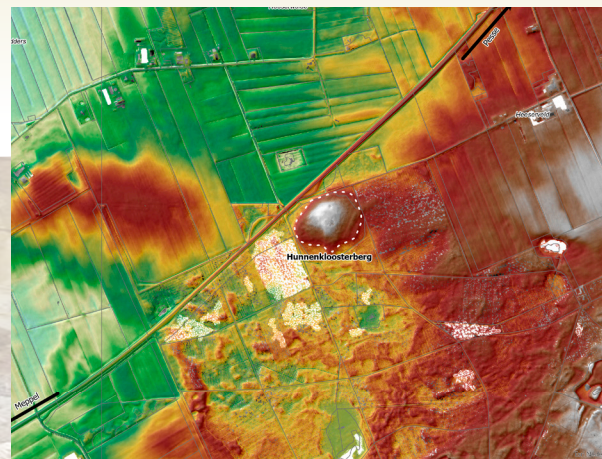
Fase 3

De vorming van smeltwaterheuvels

Mensen in beeld

Vanaf zo'n 11.000 jaar geleden was de Hunnenkloosterberg een aantrekkelijke plek in het landschap voor de mensen in dit gebied: hoog en droog. In deze periode, de Jonge Steentijd, veranderde de samenleving van rondtrekkende jagers-verzamelaars naar boeren, die zich op een vaste plek vestigden. In de omgeving zijn de resten van prehistorische graven en stenen voorwerpen gevonden. Bij Fluitenberg zijn oude raatakkers uit de IJzertijd gevonden, de zogeheten Celtic fields. Deze kleine, rechthoekige akkers met gerst, tarwe en vlas waren door lage wallen omsloten, opgeworpen uit stenen, huisvuil en uitgetrokken onkruid. De herkomst van de naam Hunnenkloosterberg is in nevelen gehuld. Hunnen hebben nooit op de berg gewoond en een klooster is er ook niet gebouwd.

Hunnenkloosterberg als verhoging in het landschap

Veranderingen in het landschap

De Hunnenkloosterberg lag lange tijd in een uitgestrekte heide: het Oldenhaverveld. Het was eigendom van de markegenoten van het gehucht Oldenhave. De gemeenschappelijke schaapskudde graasde er en boeren plaatsten bijenkorven voor de honing. Vanaf de Tweede Wereldoorlog werd het landschap ten noorden en oosten van Hunnenkloosterberg geleidelijk aan ontgonnen en omgevormd naar grasland en akkers. Aan de zuidkant legde Staatsbosbeheer de boswachterij Ruinen aan. Tegenwoordig vormt de Hunnenkloosterberg een schilderachtige, met heide begroeide open plek in het bos. Andere smeltwaterheuvels liggen in het agrarisch cultuurlandschap en vormen bijvoorbeeld kleine essen zoals bij Amen. Smeltwaterheuvels zeggen ons iets over het ontstaan van Drenthe. Niet alleen door hun karakteristieke vorm, maar ook door het eeuwenoude gebruik en de verhalen over het ontstaan.

Zand en grind (fluvo-glaciaal zand) afgezet door smeltwater afkomstig van landijs